

1941 MÁR. 10.

Valent VII.

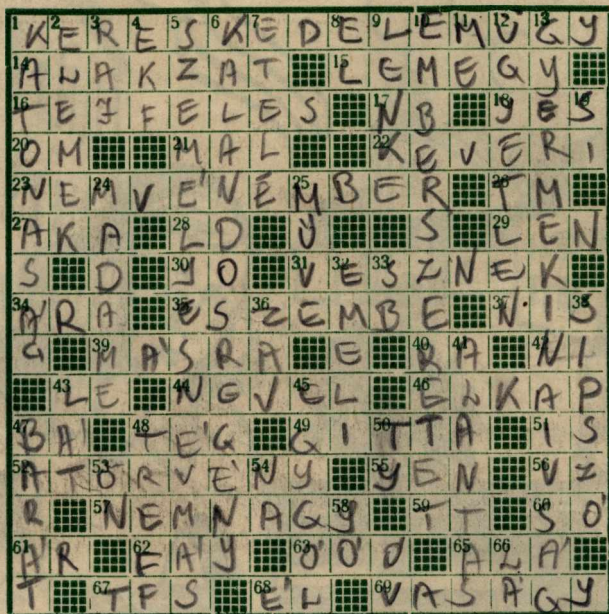
MÖRITZ-S

IFJÚ ÉVEK

KERESZTREJTVÉNY.

Móritz Péter.

(10. pont.)

Vízszintes sorok:

1. Az ország életében fontos tényező. 14. Forma. 15. Elhagyja az emeletet. 16. Ilyen szájúnak mondják a suhancot. 17. Nevezetes sportesemény rövidítve. 18. Angol helyeslés. 20. Homokban van. 21. Német szorzó-szócska. 22. Elegyíti. 23. Öreg emberről állítja egy közismert közmondás. 26. Toldi Miklós névbetűi. 27. Lakat része. 28. L. D. 29. Ipari növény. 30. Divatjamult játéka nevének első fele. 31. Vásárolnak. 34. Mindennek van. 35. Már emlékszem rá (... jut). 37. Balkáni város. 39. Egyre-... 40. Helyhatározó rag. 42. Mutatószó. 43. Igeköltő. 44. Az életre tanít. 46. Megfog. 47. Bácsi — székelymódra. 48. Tégely — eleje. 49. Női név. 51. Szintén. 52. Az állam és az egyesek életét szabályozza (névelővel). 55. Japán pénz. 56. A legtisztább ital (csak a mássalhangzók). 57. Kicsire joggal mondható. 59. Azonos betűk. 60. Fém savban van

oldásának eredménye. 61. Cipész-szerszám. 62. Magyar meseköltő. 63. Azonos betűk. 65. Nem fölé. 67. T. F. S. 68. Mozog, lélezkik. 69. Nyugvóhely.

Függőleges sorok:

1. Haderő. 2. O, FE, S. 3. A gyalogság legkisebb egysége. 4. E. K. F. 5. Én, ti. 6. Érdekfeszítő regény. 7. Hun fejedelem. 8. Igeköltő. 9. Női név. 10. Humanizmus. 11. Nem hideg (csak az eleje). 12. Ügyefogyott. 13. Tapasztalatlan ifjú tulajdonsága. 19. Sporteszköz. 24. Francia hölgy. 25. Alkotása. 32. Magasra rakja. 33. Sába — mássalhangzó. 36. Nem teljes zavar. 38. Fúvással előidézett hang. 41. Zászlós, hadnagy (... tiszt). 43. Érzékszervét használja. 45. A footballkapus rossz működésének eredménye. 47. Jóban-rosszban együtt vagyok veled. 48. Szín a bridzsben. 50. Betű. 53. Megszólítás. 54. Nátrium vegyjele. 58. Nyom — közepe. 64. Védelméz. 66. Idegen névelő.

Elp: $27, \frac{22}{49}, \frac{27}{76}, \frac{37}{113}, \frac{27}{140}, \frac{29}{169}, \frac{21}{190}, \frac{16}{206}$

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1941. MÁRCIUS.

XIX. ÉVFOLYAM 7. SZÁM.

Aki azért tudna jót cselekedni, és nem cselekszi,
bűne az annak! Jakab 4:17.

Nem loptam, nem csaltam, nem öltem,
Ki mondja, hogy bűnös vagyok?
...Hogy néha botlik is az ember?
Hisz nem vagyunk mi angyalok!

Lám: még a templomba is járok,
van bennem hit és szeretet,
imádkozom is, s mindig kérem
a mindennapi kenyeret.

Hát mért haragszik rám az Isten?
Az ártatlant miért veri?
Büntesse azt a sok gazembert,
Akikkel a világ teli!

Így beszélsz... De felel az Isten:
ember, ne áltasd magadat!
Ki jót tehetne s nem cselekszi,
bűnös az! És bűnös marad!

Hány sírót láttál, hány sebet?
s nem adtál vigaszt, balszámot.
Hány éhező került utadba,
hány árva, rab és elhagyott?

Mit tettél értük? Hány esengő
szemből lobog feléd a hála?
Nem terhel összetört szívek,
hit, erény s igazság halála?

Hallgattál, mikor szólni kellett,
hagyta, hogy szóljon a hamis,
falaztál a paráznaágnak,
s parázna voltál magad is!

Látod, hogy itt dúsan arathat,
ki csak napot lop s nem vetett,
s mások robotban hálnak éhen...
Igaz vagy? Hát mért tűröd ezt?

Rohan a bűn, dűl, rombol, éget,
mért nem veted elé magad?
„Ki jót tehetne s nem cselekszi,
bűnös az és bűnös marad.”

Ki Istené, most nem lapulhat!
Igaz vagy?... Színt kell vallanod,
s mit más suttog, a háztetőkről
kell azt néked kiáltanod.

Ne áltasd magad langy kegyesség
kéjében. Tégy, küzdj, állj ki hát
az igazságért, ha keresztre
visznek is, mint Isten fiát!

Ezernyi vád szól ellened s te
igaz vagy?... Im, dönts el magad:
„Ki jót tehetne s nem cselekszi,
bűnös az! És bűnös marad!”

Bódás János.

A CÍMER

A két tartó angyal kreollá füstölődött arcán barátságos mosoly jelent meg, amikor egy létrát kerítve, felemelkedtem a fekete tábla fölé, a magyar címer magasságába s katonás tisztelgés után valami szép márciusi üzenetet kértem:

„Nézz csak vissza, szólt, s rögtön láthatod, mi az én panaszom. Túlságosan magasra kerültem. Diákjaim feje fölé, ahová csak ritkán pillantanak fel. Csak lelkesült és magasztosult pillanatokban emlékeznek meg rólam s bizony akkor sem ér fel hozzám más, mint a szórakéták szép tűzijátéka, amely csillog-villog, kábit és ámit, de öt perc múlva feledésbe megy.

Szép, szép ez a magasban lebegés, az áhitatos tisztelet, amellyel hozzámm emelkednek a szemek, s én mégis inkább szeretnék lejjebb szállni, közelebb a diákjaim szívéhez. Olyan közel, mint az édesanyjuk. Mert hisz én is az vagyok. Mindent én adtam nekik. Ezt a véráztatta földet a négy folyó tájékán, a zöld hegyeket, keresztet a toronycsúcsra és a szívbe... Nem tiszteletet, többet: szeretetet akarok tőlük. Olyat, amilyen édesanyjuk, testvéreik, családjuk iránt él bennük. Nem kimondottat, vagy éppen hangosan szavaltat, énekellet, hanem olyat, ami ott csillog a szemekben, ott ragyog az arcon, ott virágozik minden munkában, kérés nélkül, örömmel hozott áldozatokban. Azt akarom, hogy úgy ismerjék ezt a véráztatta földet, mint édesanyjuk arcát s úgy szeressék, mint tulajdon életüket. Azt akarom, hogy ez a föld a rajta élő embereket jelentse számukra, akikkel egy családdá válnak, akiknek minden gondja-baja, öröme és bánata az ő gondjuk-bajuk, örömeik és bánatuk. Azt akarom, hogy minden izükben, pórusukban érezzék, mennyire egyek ezzel a földdel és néppel, hogy nem lehet külön sorsuk, egyéni életük és érvényesülésük, hanem az egésszel élnek vagy halnak. S ahogy a testükből nem szakadhat le egy parányi darab se anélkül, hogy éles fájdalommal át ne sajogjon az egészen, úgy magukhoz tartozónak tudjanak minden magyar életet...

Azt akarom, hogy ne kívülről, vagy éppen felülről feléjük közeledő „szent tabu” legyen számukra, hanem olyasmi, mint az édesanyjuk arcképe, amelyet ágyuk mellé tesznek s azzal alszanak, azzal ébrednek. Mintha csak a saját szívékből pattant volna elő...”

F. Z.

HÉT VEZÉR

Hogy ez még nem jutott eszembe:
Hogy a Göncölszekér hét csillagát
A hét vezér nevén nevezzem el:
Álmos, Előd, Ond — jaj, olyan rég volt,
Nem is tudom tovább.
Tudják-e még a mai gyermekek,
Hogyan vezették népünket
Az őshazából Etelközön át,
Tovább, tovább? ...

Hogy ez még nem jutott eszembe:
Hogy a Göncölszekér hét csillagát
Róluk nevezzem el!
Be szép volna, ha csillagok lennének
Mindannyian,
S követnénk őket tüskön-bokron át
A csillagbokros égi réteken
Keresni új hazát...

Reményik Sándor.

Az újsághírek nyomában

Gyere csak, Pista, tanuljunk egy kis földrajzot. (Eddig úgy sem szívesen tanultad.) Járjuk be azokat a helyeket, amelyekről a hadijelentések szólnak. Felülünk Palermóban egy felderítő gépre. Ni, éppen készen áll egy a repülőtéren. Amíg emelkedünk, elmondok egyet-mást a célról. Gibraltárba igyekszünk. Ez kb. 1700 kilométernyire van Palermótól, de gépünk gyors, hamar odaérünk. Szép holdvilágos éj-

Észak-déli irányban 4 és fél kilométer hosszú és szélessége alig nagyobb ezer méternél. Az egészzet hatalmas erődítménnyé építették ki az angolok s alattuk biztonságban húzódhatnak meg a kikötőben a hadihajók. Nézd csak, most is több cirkálót és sok kisebb hajót figyelhetünk meg. Már a légvédelem is megszólalt, de azért készítettünk egy pár fényképfelvételt s aztán fordulunk vissza. Ejnye, de közel

Gibraltár holdfényben.

szaka van, jól látni a Földközi-tenger kulcsát. Itt a tenger ugyanis csak 14 kilométer széles s akié a sziklahegy, az könnyen uralkodhatik a szoroson, mert engedélye nélkül legfeljebb csak tengeralattjárók mehetnek át rajta. Gibraltár valamikor a Spanyolországot meghódító móroké volt s ragaszkodtak is hozzá egészen 1462-ig. Akkor visszaszerezték a spanyolok, de 1704-ben az angolok foglalták el s azóta nem hajlandók lemondani róla, akármennyire kellemetlen ez a spanyoloknak. A hegy 400 méter magas, mészkőből áll és meredeken esik le a tenger felé.

robbant ez a gránát. No, nem baj, fő, hogy nem talált. A felvétel kész, megfordulhatunk.

Holnap majd keletre teszünk egy kis kirándulást. Elmegyünk Albániába. Jössz? Igen, akkor a viszontlátásra!

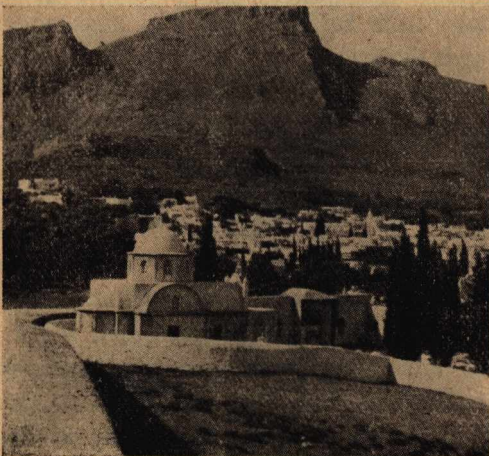
Itt is vagy már? Szállj be és indulunk. Ez sokkal közelebb van. A kis ország századokon át a törökbirodalomhoz tartozott. A Balkán-háború után önálló fejedelemség lett, majd a központi hatalmak szállták meg a világháború nyomán. A háború után megmaradt önálló országnak és Zog, az ország egyik legelőkelőbb és leg-

Albán bazár-sor.

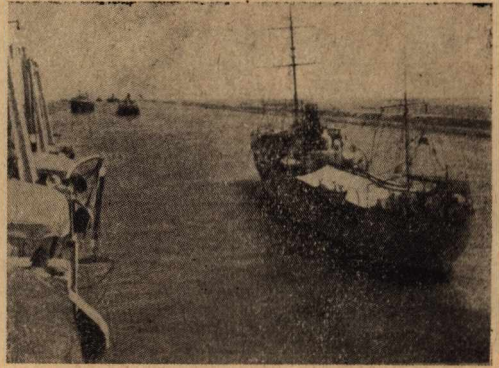
tehetségesebb fia királysággá fejlesztette ki. Talán azt is hallottad, hogy a király felesége magyar származású. Igazad van, Apponyi Geraldin grófnőnek hívták. Az ország Olaszországgal állt szövetségben, míg aztán 1939-ben ők megszállták éppen húsvét napjaiban. Azóta az olaszbirodalom része. Most a területén folynak az olasz-görög harcok. Az ország a múlt év folyamán sok előrehaladást tett gazdaságilag és műveltség tekintetében, de megvannak a nyomai a régi egyszerű keleti életnek is.

Ha már itt vagyunk, leszállunk a

Rodosz szigete.

tiranai repülőtérén és veszünk fel egy kis üzemanyagot, mert bár nem mondtam, tovább megyünk keletre. Bizonyosan hallottál már a Dodekanézoszról. Görögül azt jelenti, hogy 12 sziget. Ezek a görög lakosságú szigetek szintén Olaszországhoz tartoznak. 1912-ben kapta őket. Békében arra szolgáltak, hogy az olasz gazdasági terjeszkedésnek legyenek kelet felé támaszpontjai. Az abesszín háború idején itt helyezték el a sebesülteket is. Legszebb közöttük Rodosz, a rózsák szigete. Amint láthatod, a házakat szép fehér és sötét foltok veszik körül. Gyönyörű

Hajók találkozása a Szezei-csatornában.

ciprusfák azok. Persze, ezek a szigetek is meg vannak erősítve s a kikötőkben olasz hadihajók és repülőgépek tartózkodnak. Hiába, háború van és nem esik innét messze Egyiptom, az angolok kiindulási pontja.

Elnézzünk oda is, mondog. No, nem bánom, megnézzük egy pillanatra a Szezei-csatornát. Csak öt-hatszáz kilométer, repülőgépen nem nagy út. De vigyünk magunkkal egy-két vadászgépet is, nehogy kellemetlen helyzetbe kerüljünk. A csatornát azért kellett megépíteni, hogy a hajóknak ne kelljen megkerülniök egész Afrikát. Les-

seps Ferdinánd, a híres francia csatornaépítő mérnök építette, 1869-ben nyitották meg. (Erre az ünnepélyre írta Verdi, a nagy olasz operairó az Aida című, egyiptomi tárgyú operáját.) Akkor még nem volt az angolok kezében, csak később, 1875-ben szereztek meg a részvények nagy részét a

pénzügyileg szorult helyzetbe jutott egyiptomi kormánytól. 168 kilométer hosszú a csatorna és 50—60 méter széles. Nagyobb részében 13 méter mély. Kb. 15 óráig tart az út rajta a hajónak. Vissza is fordulhatunk már. Remélhetőleg, minden baj nélkül érkezünk haza.

Aviatikus.

GRILLPARZER

Nem annyira ismert e név, mint Goethe vagy Schiller neve, de azért nagy költő volt Grillparzer Ferenc. 1791-ben született, abban az évben, mikor Mozart Amadaeus meghalt, s ugyanabban a városban, Bécsben szü-

Grillparzer.

letett, hol a nagy zenész elhunyt. 1791. január 15. születésnapja, s most, 150 éves évforduló lévén, mindenfelé, de természetesen főként a régi Ausztriában megemlékeztek róla. A művelt ifjúságnak is kell tehát róla valamit hal-

lania, még ha nem is tartozik az iskolai német szerzők közé.

Érdekes, tragikus sorsú ember volt. Az élet nem adta meg neki azt, amit tőle remélt. Ebben hibás az a kor, melynek gyermeke; Metternich átkos kora ez, mely minden egyéniséget elnyom. Mint hivatalnok, nem tudott érvényesülni, mellőzték, s ehhez még császári kegyvesztettség is járult. De kétségtelenül, benne is volt hiba. Nem volt elég lelki ereje, hogy magasra emelkedjék, vagy föléje emelkedjék a kortársak kicsinyességének, mint azt igazán nagy szellemek mindig megtették. Könnyen alkotott, de mikor már leírta, mit szelleme termett, nem volt vele megelégedve, s kimerült. Szigorúan bírálta önmagát. Így jellemezte magát: „Bennem két teljesen elkülönülő lény lakozik: egy költő, kinek élénk, hatalmas képzelete van; a másik azonban értelmi ember, hideg és száraz természet“. S mikor egyetlen vigjátéka, a „Weh dem, der lügt“ (Jaj annak, aki hazudik) 1836-ban nem aratott sikert, teljesen visszavonult, s elhatározta, hogy többé nem engedi, hogy műve megjelenjék. Hiába választotta meg Bécs díszpolgárává, s ünnepelte 80. születésnapja alkalmából a

már régen süket költőt, elkeseredett keserűséggel mondotta: „Már késő“. 1882. január 21-én halt meg.

Azt hiszem, megértésére szükséges volt szomorú életsorsát megismernünk. Őbenne azonban — ezt kell tudnunk ahhoz, hogy tiszta képet alkossunk róla — nemcsak szerénység volt, hanem ellenkezőleg, igen sokra értékelte tehetségét, s magát Goethe és Schiller mellett a legnagyobb német költőnek tartotta. A sértett önérzete saját kritikus természetével együtt tette boldogtalanná.

Mit is alkotott? Kimondottan drámaíró. Osztrák földön kevés elődje volt, sőt kortársai közül is csak H. v. Kleist egyenrangú vele. Egyikük sem tudott az életvidám Bécsben sikert aratni: ott a könnyed Múza alkotásai találtak megértő talajra. Romantikus, s első alkotása, az *Ősanya* (Die Ahnfrau) 1817-ben, melyben kísértékként jár a grófi kastély ősanyja s nyugalmat csak akkor talál, mikor a család utolsó sarja és ennek gyermekei is borzalmasan elpusztulnak. Végzetdráma ez, de kiemelkedik az átlagművek közül. Klasszikus tárgyú darabok követik az *Ősanyát*. Egyik *Sapphonak*, a szomorú sorsú görög költőnek szerelmét viszi színpadra; utána következik Grillparzer életének főműve *Az aranypajz* (Das goldene Vlies). Három részből áll e nagy mű, trilógia, 1820-ban írta. Első része *A vendégbarát* (Der Gastfreund), második *Az argonauták*, harmadik *Medea*. Utóbbit Euripides görög műve és Seneca latin alkotása nyomán számtalan író választotta hősnőjéül. Igen hálás tárgy a művelt görög, Jason és a barbár Medea és környezetének jellemzése, az ellentét, amelyet a költő pompásan kiaknáz. Ked-

velt darabja volt régebben a Nemzeti Színháznak is, néhai nagy tragikánk, Jászai Mari, remekelt e neki illő szerepben. 1831-ben *A tenger és szerelem hullámai* címen Hero és Leander ismert görög mondáját viszi színpadra.

Talán azt mondja valamelyik olvasónk, hogy olyan mondákat nevezek és ismertetek, amelyekről sohasem hallott. Megeshetik, hogy a mostani diákok nem ismerik őket, mert a mai iskola — ha csak egyes tanárok nem törődnek ezzel a maguk jószántából — nem fordít elég gondot az általános műveltséghez tartozó antik, görög-római mondák feltárására. Kérem olvasóinkat, vegyenek elő egy-egy könyvet és olvassák e szép, örökszép mondákat, vagy legalább nézzék meg lexikonjukban az illető címszavak szövegét, s akkor meglátják, hogy a klasszikus világ ismerete nem szeszély részünkről, kik annak ismeretében nőtünk fel.

„Az álom élet“ főhőse zabolátlan becsvágyából egy álom által gyógyul ki. Hazája, az osztrák nép történelméből meríti „Ottokár király szerencséje és vége“ (König Ottokars Glück und Ende) című művének tartalmát. A magyar történelemből kell ismernetek Ottokár cseh király nevét, bukását és Habsburg Rudolfnak a magyarok segítségével fölötte kivívtatott győzelme a Habsburg-ház hatalmát alapítja meg. Végül megemlítjük, hogy magyar tárgy is megihlette az osztrák költőt: Bánk bánról ír *Urának hű szolgája* (Ein treuer Diener seines Herrn) címen s már e cím is mutatja, miben látta Bánk tragédiáját.

Mint látható, a Grillparzer-dráma gazdag tárháza a különböző tárgyak-

nak. S ha még halála után megjelent műveire is gondolunk, nagyra kell őt mondanunk már csak művei sokasága és sokoldalúsága miatt is. Hogy belső

értéke milyen nagy, azt eldöntötte az irodalomtörténet, mely őt az osztrák irodalom élére állítja, mint egyik legnagyobb költőjét. (—)

A nyírfák bosszúja...

Irta: Halász Béla.

Néhány nappal ezelőtt ülök a rádióm előtt és hallom, amint bemondja a szenzációs hírt, mely szerint egy finn tudósnak sikerült cukrot előállítani a nyírfából. Már most ne sértődjék meg a derék testvéremzet kitűnő tudósa, ha itt a nyilvánosság előtt bevallom, hogy erre a korszakalkotó találmányra gyermekkori pajtásaimmal már vagy húsz-huszonöt esztendővel ezelőtt rájöttünk a gosztolai erdőben, ahová egy tavaszi délutánon azért indultunk el, hogy a fiatal nyírfák édes nedvével töltsük meg feneketlen diákgyomrunkat. Igaz ugyan, hogy erre a találmányra három darab fényes pilingájú gyöngyház-bicskánk is veszendőbe ment, no de mindenki tudja, hogy mindig keserves volt a feltalálók sorsa.

Akkor már a világháború hamadik esztendejében voltunk és mi tagadás, már nagyon éreztük a régi cukorbő esztendők hiányát. Különösen Sándorka, a cukrász fia kesergett sokat, amikor naphosszat csatangoltunk céltalanul a Fekete Ér mentén.

— Haj, jaj, nagyon keserű így az élet — sóhajtozott —, hol vannak már a régi boldog idők, amikor még édesapám sem számolta meg az indiánereket...

— Akkor persze betegre etted magadat — támadt reá Bandi, az erdőmérnök szokimondó sarja.

— Mit értesz te az édességekhez — förmedt reá Sándorka, akit egyébként magunk között Cukorbabának nevezünk végtelen cukorkaszendélyéért.

Erre kénytelen voltam tekintélyem egész súlyával beleavatkozni a vitába.

— Ne veszekedjete barátaim, hanem komolyan tanácskozzunk azon, hogyan szerezzünk valami cukorkafélélet. Unom már szörnyen azt a kutya zaharint.

Akkor már lent jártunk a vasuti hídnál, s hogy fájdalmunkat ezzel is szemléltessük, nekidőlünk a híd korlátjának és búbánatos szemmel nézünk fel a hegyoldalra, a gosztolai és dedesi erdőkre. A nap akkor már valahol Kámaháza mögött ballaghatott unalmas vándorútján, de sugari, mint arany nyilak fűrődtek bele a szemközti hegyoldalon sötétlő erdőbe. És ahogy néztük az alkonyi pírban égő erdőket, egyszerre valami lázas állapot lett úrrá rajtam... és már sejteni kezdtem, hogy szerzünk valami édességet. A nagy felfedezést azonban cseppenként akartam beadni a bajtársaimnak.

— Mondjátok, gyerekek — kezdem borzasztóan titokzatosan —, ismeritek ti a nyírfákat?

— Már hogyne ismernénk — feleltek élénken.

— De vajjon azt tudjátok-e, hogy

a fiatal nyirfáknak édes leve van? — folytattam színlelt közömbösséggel.

Erre nagy szemeket meresztettek és hitetlenkedve néztek rám.

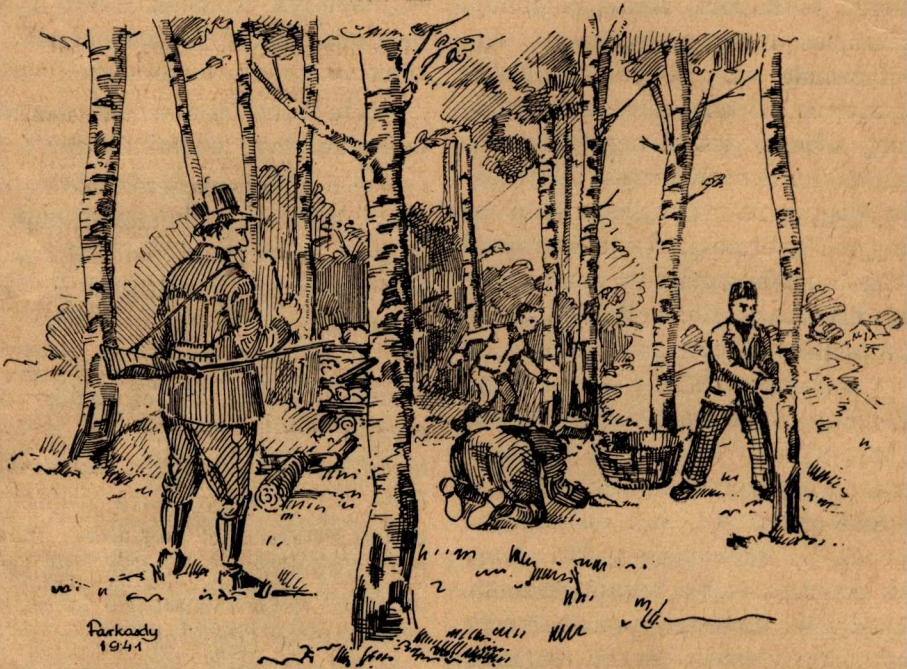
— Bolondnak tartasz te minket? — kérdezte sértődötten az erdészék Bandija.

— Már pedig, Öcskös, megkérdezheted akár az apától is — válaszoltam fölényesen.

az erdőrendészethez, mert élénkben tiltakozni kezdett.

— Ez nem lesz jó, mert azt észreveszik és akkor engem édesapám úgy elver, hogy egy egész nyirfaerdő nem fog többé meggyógyítani.

Pillanatra nagy csend támadt. Tanácstalanul bámultunk a Fekete Ér vizébe. Az est sötéteje is mind közelebb jött hozzánk, ... de a lelkünkben is

... hátuk mögött égzengés módjára szólal meg egy dühös hang.

Erre rendre megmagyaráztam nekik, hogy nekünk van a vendéglőben egy inasunk, aki sokszor kint járt a gosztojai erdőben és az beszélt a csodálatos nyirfákról. Most tehát már csak arról kellene tanácskozni, hogyan is vegyük birtokunkba a kincset érő édességet.

— Ki kellene ásni a nyirfákat, aztán itthon elrejteni a pajtában — tette meg Sándorka az első ajánlatot.

Bandi azonban már értett valamit

egyre sötétebb gondolatokkal vettük szemügyre az előttünk sötétedő erdőket...

Hirtelen megvilágosodott előttem minden.

— Ne búsuljatok, cimborák — kiáltottam fel élénkben —, hanem mondjátok csak meg, van-e bicskátok?

Erre lassú kaparászás kezdődött a zsebekben és elővettek két békanyeső bicskát.

— Ezzel ugyan nem megyünk semmire! — mondtam lekicsinylően — nekünk olyan bicskák kellene, amelyiken dugóhúzó is van, mert azzal fogjuk megfúrni a nyirfákat.

Ez kellett csak az én két cimborámnak. Elismerésük jeléül úgy hátbaütögettek, hogy egész éjjel alig tudtam aludni. Azzal váltunk el, hogy másnap megvesszük a szükséges kelleket és aztán irány: a gosztolai erdő.

Arnstein bácsi, a rövidárúkereskedő ugyancsak csodálkozott, mikor másnap délelőtt benyitottunk hozzá azzal a kívánsággal, hogy három finom bicskát akarunk, olyat, amelyen dugóhúzó is van.

— Az ifiurak talán ki akarják fúrni a holdat? — tréfálkozott Arnstein bácsi.

Miután azonban a megtakarított pénzünkből becsületesen kifizettük a szép gyöngyháznyelű bicskák árát, gyanútlanul ki is szolgáltatta nekünk.

Így felfegyverkezve, délután, mint a villám, nyargaltunk a gosztolai erdők felé. Ma is látom lelki szemeimmel azokat a szép szőke nyirfákat, amelyek megpillantásakor akkor olyan diadalmas üvöltésbe kezdünk, mintha mi fedeztük volna fel a spanyolviaszkat. Azt hiszem azonban, hogy éppen ez az üvöltés hozta a fejünkre a végzetet, akarom mondani az erdőkerülőt, mert alig fúrtuk bele bicskáinkat a fehérkérű nyirfákba, ... amikor hátunk mögött ézengés módjára szólal meg egy dühös hang:

— Hej, az apátok mindenségit, mit csináltok ti azokkal a nyirfákkal?!

Meglátni a kerülőt és megjedni egy pillanat műve volt. Még arra sem gondoltunk, hogy kivegyük bicskáinkat a megsebzett fákból, hanem nyar-

galtunk eszeveszetten lefelé a hegyoldalon.

Így álltak bosszút rajtunk a nyirfák és így áldoztunk fel a tudomány oltárán három szép vadonatúj, gyöngyháznyelű bicskát.

KÖNYVISMERTETÉS

Szegváry Mihály: Szekundairtó R. T.

Öt diák és öt házitanító a szereplője a Szekundairtó Rt.-nek. Az öt diák öt különböző típusa a rossz diáknak, akik minden olyan tulajdonsággal rendelkeznek, amelyet a gimnázium falai között megtalálni, amióta gimnázium és rossz diák van a világon. Bevilágít a diák lelkébe és aktatáskájába, az órák alatti drukkokba, a diákélet legrejtettebb titkaiba, s mindazt, amit lát, a humor hangján közvetíti. Megnevetet, de ugyanakkor nevel és jobbá tesz.

De nemcsak portrégyűjtemény ez a könyv, hanem izgalmas olvasmány is. Lapjain öt házitanító versenyre kél, hogy melyikük nebulója lesz jobb tanuló évvégére. A diákok erről mit sem tudnak és akarva, akaratlan továbbra is egymásután követik el a baklövéseket az iskolában, fogják a szekundákat, gördítik az akadályokat a házitanítók versenyé elé. Végre egy váratlan körülmény folytán maguk a diákok is versenyre kelnek egymás közt, a házitanítók tudta nélkül az elsőségért. Kacagató jelenetek követik egymást. Az utolsó fejezetben csúcsoodik ki a küzdelem, amikor fej-fej mellett haladnak s az izgalom nem kisebb, mint egy futóversenyen. Eredmény öt jó bizonyítvány, öt jó tanuló és öt boldog házitanító.

A meleg szívvel és arany humorral írt könyvet Sch. Kovács Kálmán rajzolóművész eleven rajzai teszik teljessé.

Megjelent a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadásában a Könyvbarátok Kis Könyveinek sorozatában. Ára 3.80 P.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Dallos Rudolf. Amint láthatod, az ügy elintéződött. A hiányzó számokat elküldtem.

Mayerik Károly. A küldött diákeseteket fel fogom használni. Máskor is küldhetsz.

Fodor Ottmár. Levélben kapsz választ.

Méri Éva. Ha lesz rá hely, közölni fogom a küldött kis elbeszéléseidet.

Porcsa Sándor. Levélben kapsz választ.

MÁSODIK ÉZSAIÁS

II. Ézsaiás sorsa a lassú elfeledés. Először őt magát felejtik el s így életéről alig mondhatunk valamit. Ismerjük részletesen a kort, amelyben élt, minden történeti eseményt, amely lelkét foglalkoztatta, de ő maga örök titok marad. Semmit sem tudunk róla azonkívül, hogy Kr. e. 550—538-ig működött Babiloniában, ahol a zsidóság Juda országának bukása, 598, ill. 587 óta fogságban élt. Még a neve is ismeretlen s természetesen a származása is. Elhivatásának történetét sem jegyezte fel senki, pedig kétségtelenül egyike a legnagyobb prófétáknak. De mindez még nem jelent veszélyt. Az igehirdetőket és prófétákat el lehet feledni, csak az általuk hirdetett Igét őrizzük meg! S első pillanatra úgy látszik, hogy Izráel népe nem vesztegette el II. Ézsaiás próféciaját, mert ismeretlen tanítványok mindazt, amit a próféta mondott, szorgalmasan lemásolták arra a tekercsre, amelyre valamikor első Ézsaiás látomásait és beszédeit feljegyezték (Ézs. 40—55.). Ezzel azonban nem sikerült megmenteni II. Ézsaiás próféciaját az elfeledéstől. Majd III. Ézsaiás könyvé-nél (Ézs. 56—66.) fogjuk látni, hogy milyen hamar elsikkad II. Ézsaiás próféciajának igazi tartalma. A Jézus fellépéséig terjedő majdnem 600 esztendő pedig bőségesen elegendő volt ahhoz, hogy a Messiásra váró zsidó nép, főleg a farizeusok, mindent elfelejtsenek, amit II. Ézsaiás jövendölt a Megváltóról s így elvesztegetve a Krisztusról szóló legteljesebb ótestámentumi kijelentést, egészen hamis reménységbe ringassák magukat. Még Keresztelő János, Jézus közvetlen előhírnöke is, mintha elfeledkeznek II. Ézsaiás próféciajáról (Mát. 11:2—3.); a tanítványok pedig egyenesen tiltakoznak, mikor Jézus úgy lép fel, amint azt II. Ézsaiás próféta írta: szenvedő Messiásként (Mát. 16:21—28.). Míg azonban a zsidóság még ma sem találta vissza II. Ézsaiáshoz, a keresztyénség Jézus által ismét felfedezte a prófétát (Ap. Csel. 8:26—40.) s különösen most, bőjtj időben hallgatja szívesen igehirdetését.

Ézsaiás 40 : 1—11.

Az Úr Isten jó . . .

Az ítélet, amelyről első Ézsaiás jövendölt, megtörtént: a két zsidó állam Izráel és Juda elpusztult, a mult bűneiért a nép megbűnhődött. Most érkezett a kegyelem ideje, hirdeti a próféta. Igaz, még nincs egészen itt, de közvetlenül a küszöbön áll. S ezért II. Ézsaiás már fel is szólítja a népet: „A pusztában készítsétek az Úrnak útját, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek! Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, és legyen az egyenetlen egyenessé és a bércek rónává”. Mintha Keresztelő Jánost hallanánk (Mát. 3:3.), de azzal a különbséggel, hogy II. Ézsaiás nem ostromozza, hanem vigasztalja a népet. Isten nevében bűnbocsánatot hirdet, de természetesen csak a mult bűneire, nem a jövendő vétkekre is, mint a mi himnu-

szunk. S megígéri, hogy az Úr hazavezeti népét a fogságból Jeruzsálembe (3—5., 9—11. v.), mert ő hatalmasabb minden népnél, a zsidókat fogságban tartó assziroknál is (6—8. v.). Erős Úr az Izráel Istene, hatalma lenyűgöző, karja uralkodik, de ha jobban megnézzük, most a nélkül, hogy uralkodói voltát kétségbe vonhatnánk, mégse királynak látjuk, mint első Ézsaiásnál, hanem pásztornak, aki nyáját legelteti és „igaz öleléssel” karjára gyűjti a bárányokat és ölében hordozza. A megváltás tehát, jelzi ezzel II. Ézsaiás, nemcsak Isten hatalmának, hanem hatalmának és szeretetének a megnyilatkozása és műve lesz.

Ézsaiás 42 : 1—5.

Isten szolgája.

Az Isten nem a saját személyében viszi végbe a szabadítást, hanem szolgája által. Vajjon ki ez a szolga? Sokan gondoltak már arra, hogy Kyrost tartja ennek a próféta, a Kr. e. 559—529-ig uralkodó perzsa királyt, aki megdöntötte az asszirok hatalmát (41:1., 43:14., 44:24., 45:1., 46:11., stb.) és lehetővé tette a zsidóknak a fogságból való hazatérést. Mások a zsidó néppel azonosítják Istennek szolgáját, mivel sok helyen II. Ézsaiás is így beszél a népről. Mindezek ellenére mi a Messiást tartjuk Isten szolgájának. Egész határozottan: Jézus Krisztust! S erre többféle okunk van. 1. Istennek ez a szolgája nem más, mint ugyanaz a gyermek, akiről első Ézsaiás beszélt (Ézs. 4:1., 7:14., 9:1—7., 11:1.) s akit mi Jézussal azonosítottunk. Mert II. Ézsaiás ugyanazokat mondja el az Isten szolgájáról, amiket első Ézsaiás a gyermekről említett meg. Pl.: az Úr Lelke nyugszik rajta (11:2., 42:1.), igazságosan törvénykezik (11:4., 42:1., 3., 4.). 2. Jézus életében megelevenedik és valósággá lesz ennek az Igének jóformán minden szava. A keresztelekor reá száll az Isten Lelke (Mát. 3:16.) s mikor működését megkezdi és folytatja, valóban nem kiált és nem lármáz, a megrepedt nádat nem töri el, stb. (Mát. 12:9—21., Luk. 4:18.). 3. Istennek ez a szolgája ugyanaz, akiről később az 53. fejezetben lesz szó, erről pedig határozottan azt állítja Filep apostol, hogy a Jézus Krisztus (Ap. Csel. 8:26—40.).

Kétségtelen tehát, hogy az Isten itt az ő szent Fiáról beszél, mint jó pásztorról, de korántsem árul el róla mindent. Aki a teljes képet ismerni akarja, itt nem állhat meg, hanem tovább kell olvasnia az Irást. Itt csak egy dolgot látunk még, hogy Istennek szolgája könyörületes Krisztus.

Ézsaiás 42 : 6—9., 49 : 1—6.

Világmegváltó.

Haladunk előre. Miközben az Isten szolgájához fordulva beszél (42: 6—9.), majd pedig maga a szolga szólal meg (49:1—6.), megtudjuk, hogy az Úr nemcsak Izráel népét akarja megváltani, hanem az egész világot. Mert „kevés az — így szól az Isten —, hogy nékem szolgám légy, a Jákób nemzetségének megépítésére és Izráel megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világossággul adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen“. Az Isten szolgájának a feladata tehát kettős. S az Igének a megfogalmazása arra mutat, hogy a zsidóság, miként a későbbi farizeizmusban teljesen, II. Ézsaiás idejében is már részben megfele-

kezett arról, hogy a Szabadító minden népnek Megváltója lesz. Pedig Ábrahám is, akire, mint ősatyjukra szívesen hivatkoznak (Mát. 3:9.), azt az ígéretet nyerte az Úrtól, hogy megáldatnak tebenned a föld minden nemzetségi. Ezt a kijelentést védi meg II. Ézsaiás, miként később Keresztelő János (Mát. 3:1—12.), Jézus Krisztus (Mát. 8:5—13.) és Pál apostol (Róm. 1:16.).

Ézsaiás 50 : 4—11.

Szenvedő szolga.

Az Isten szolgájának személyes sorsa tárul itt fel. Előttünk áll a böjti Krisztus, aki hátát odaadja a verőknek, orcáját a szagatóknak és képét nem födözi be a gyalázás és köpdösés előtt. Pedig, ha nincs is egyéb látható fegyvere, csak az Ige, mégsem azért szenved, mintha nem tudna ellenállni kínzóinak (Mát. 26:52—54.). És nyilvánvalóan ártatlanul szenved. Mégis tőr. Miért? Erre a kérdésre csak a következőkben fogunk kielégítő választ kapni. Most csupán annyit tudhatunk meg, hogy Isten iránt való roppant engedelmissége viselteti el vele a szenvedést (5. v.), amiért nem is fog megszegyenülni.

Ézsaiás 52 : 13—53 : 12.

Miattam szenved.

Még egyszer, még részletesebben és határozott rendben elbeszéli a próféta az Isten szolgájának a szenvedését és megdicsőülését. Mintha csak érezte volna, hogy ezt a befogadhatatlan igazságot ismételten hangoztatni kell. Előző leírása végén, az 50:11. v.-ben is már azokkal fordul szembe, akik megvetik és gyűlölik Istennek ezt a szenvedő szolgáját. Most pedig még nyiltabban száll szembe ezekkel a hitetlenekkel (53:1.), mert rögtön megemlékezik róluk s szinte ellenükre mondja el próféciáját. Ime, az Isten szenvedő szolgájáról kezdettől fogva vitatkozva kell beszélni. Jézus is kihívja rögtön a tanítványok ellenvetését, mikor bejelenti jövődő szenvedését, Pétert pedig ugyanekkor valósággal le kell torkolnia (Mát. 16:21—28.). Sőt maga is hosszasan vívódik, mielőtt végleg rálépne a szenvedés útjára. Az Olajfák hegyén így imádkozik: Atyám, ha akarod, ha lehetséges, távoztasd el tőlem a keserű pohárt (Luk. 22:39—46.). Háromszor is elmondja ezt az imádságot (Mát. 26:36—46.), de azzal a befejezéssel, hogy mindazáltal ne úgy legyen, mint én akarom, hanem, amint te. S csak ezek után veszi fel a keresztet, amelyről jól mondja Pál apostol, hogy botránkozás a zsidónak és bolondság a görögöknek, de nekünk, kik megtartatunk, Istennek ereje és Istennek bölcsesége (I. Kor. 1:18—24.).

Mert, amit II. Ézsaiás előzőleg még nem árult el, itt nyíltan megmondja, hogy Isten szolgája érettünk, helyettünk, miattunk szenved, halála engesztelő áldozat (III. Móz. 16.). Az Úr mindnyájunk vétkéit ő reá veté. Betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá, megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünk büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg. Sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott. És szenvedései közben (Mát. 26:41.) bennünket is imádkozásra szólít fel. Mi azért az egész böjti időben így könyörögjünk: Koronázz meg kegyelmeddel, Bűn hatalmát rólam vedd el: Kérlek, halálod ára Rajtam ne vesszen kárba.

Grúnvalszky Károly.

A rövidhullámok

A rövidhullámú amatőrök rendelkezésére általában véve igen egyszerű eszközök állanak. Hogy valaki rövidhullámú amatőrtvékenységet folytathasson, szüksége van egy rövidhullámú adó- és egy rövidhullámú vevőkészülékre. Ezek a berendezések igen egyszerűek lehetnek. Elkészítésük sem nehéz, úgyhogy egy kis szakértelemmel bárki megépítheti e kis készüléket, ami fő — kis költséggel.

Főleg ez az oka, hogy a rövidhullámú amatőrök száma pár év alatt oly hihetetlenül megszorodott, úgy hogy ma már eléri számuk a félmilliót.

Nem utolsósorban játszott nagy szerepet az amatőrök számának ily rohamos megszorodásában, hogy ez az amatőrtvékenység igen érdekes.

Adó- és vevőkészülékével a rövidhullámú amatőr beszélgetést folytathat akár a világ másik felén élő s hasonló berendezéssel felszerelt amatőrtársával.

Csodálatos dolog ez! Ott ülök, egyszerű, saját gyártmányú kis készülékem előtt s felel egy ismeretlen barátom, esetleg a Föld túlsó feléről, ahol most reggel van, nálam meg este és elmondja, hogy *most, ugyanebben a pillanatban* ott mi történik. Felemelő érzés! Nem csoda, hogy aki egyszer ezt megpróbálta, nem tud a rövidhullámok varázsától szabadulni.

Ez a lenyűgöző hatás teljesen rabul ejti még azt is, aki ebben az egészben semmi mást nem lát, mint kellemes szórakozást s jó időtöltést. Hát még mennyire rabjává válik a rövidhullámoknak az az amatőr, aki ebből a sok különböző beszélgetésből a kapott adatok alapján oly tudományos megfigye-

léseket tesz, melyek a tudomány szempontjából végtelenül fontosak.

Az amatőr beszélgetései után az ellenállomásnak egy írásbeli nyugtát,

ú. n. QSL lapot szokott küldeni, mely igazolja, hogy a kérdéses beszélgetés, amatőrnnyelven QSO, megtörtént. A QSL lapon szerepel rendszerint nagy betűkkel az illető állomás megkülönböztető jele, az ú. n. hívójel, melynek első része felvilágosítást ad arról, hogy az illető állomás milyen nemzetiségű (pl: Ha = Magyarország, W = Egyesült Államok, Zl = Új Zeeland, J = Japán, stb.). A lap feltünteti az állomás adatait, a vétel körülményeit, stb. Minden amatőr készített ilyen lapot magának, saját egyéni ízlése szerint. El lehet képzelni, hogy egy amatőr fiókjában mennyi ilyen különböző felfogás és ízlés szerint készült lap található a világ minden tájáról. Sok amatőr szobája falát szokta kitapétázni velük. Két ilyen lapot bemutatok. Az egyik egy japán, a másik egy californiai amatőrrel folytatott összeköttetést nyugtázza.

Az amatőrtársadalom a rádiósok között külön szektát képez, melynek megvannak a külön szokásai. Időnként ver-

senyeket rendeznek. A hazai versenyeket követik az európai és világversenyek, melyeken az erkölcsi dicsőségen kívül komoly díjakkal örvendeztetik meg a szerény amatőrfelszerelést.

A rövidhullámú amatőrök élgárdáját képezik azok, akik mind a hat világ-résszel (Dél-Amerika külön számít!) tudtak összeköttetést létesíteni s ezt QSL lappal igazolni is tudják. Ezeket az International Amateur Radio Union W. A. C. Clubjába választja (W. A. C. = Worked All Continents). Ez nagy megtiszteltetés s minden amatőr ennek elérésére törekszik.

A magyar amatőrök bőven kivették mindíg részüket a munkából s kevés

számuk ellenére (kb. 200) sok sikert arattak a nemzetközi versenyeken. A

magyar W. A. C. tagok száma is állandóan szaporodik, szaktudásukat, munkájukat az egész világ tisztelettel nézi.

(Folytatjuk.) —2g

Utólérte ...

Egy Indiában szolgálatot teljesítő angol tisztviselő, Campbell Gedeon *Forró éghajlat alatt* c. művében a következőket mondja el:

Nyomorúságos, recsegő és rázós kocsimmal hazaérkezve oly fáradt voltam, hogy mihelyt lehetett, ágyba dőltem. Mély álomba merültem, ezt az álmot azonban szörnyű kép szakította meg.

Alvás közben egyszercsak úgy éreztem, hogy a mellemet valami fojtó, szorító, nehéz és jéghideg súly nyomja. Hirtelen felébredtem és szerettem volna azonmód ágyamról felugrani, de mégis maradtam, sőt mozdulatlaná merevedtem. Az asztalomon égvemaradt lámpa fényénél ugyanis mellemen egy hatalmas kígyót pillantottam meg. Fejét — két tüzes szemével, sziszegve és nyelvét mozgatva — reám szegezte.

Azonnal tisztában voltam a helyzet-

tel. A csúszómászó először a fürdőszobámba juthatott be, mert abból a falon át egy cső vezet ki a szabadba s az nem volt eldugaszolva. Innen aztán a hálószobámba került, mert hiszen én az ajtót nyitvahagytam. Most a hűvös éjszakában nyilván rajtam akart melegedni.

Álomból való hirtelen felriadásom megzavarta és felingerelte. Szemeinek a tüzen és nyelvének a hevesebb cikázásán haragja volt érezhető. Amikor pedig a fején egy sisakszerű búb dudorodott ki, rádöbentem, hogy a kígyók legrettenetesebbje, a mérges kobra telepedett rám. Mozdulatlanságom kissé lecsillapította. Nyelve nyugodtabb lett, szemei kevésbé tüzesek. Sziszegése szűnőben és a sisakszerű búb eltűnt. Engemet azonban — éreztem — kivert a veríték. Nem mertem sem mozdulni, sem másokat segítségül hívni. A legkisebb mozdulatra belém harapott

volna a kobra és tudtam, hogy az ő mérge ellen nincs orvosság. Nyugodtan kellett tehát maradnom és várnom. Sorsom Isten kezében volt. Abban reménykedtem, hogy a kígyó nem szereti, ha nagyon tűz a nap. Talán, ha megérem a reggelt, majd a nap forró besugárzása kényszeríteni fogja, hogy valami árnyékos helyre távozzék az én mellemről.

Most már megint elaludt és én teljes mozdulatlanságban tovább rettegtem. A kígyó szaga és súlya kinzott és gyötört. Körülbelül egy óra múlva — amely nekem kitett egy örökkévalóságot — hallottam, hogy nyílik az előszobám ajtaja.

Egy férfi jött be s a csomagjaimat kezdte fürkészni. Onnan egyenesen a hálószobámba osont és az ágyamnak tartott. Egyetlen kifent kés volt nála, az is a fogai között. Csupasz teste tetőtől talpig be volt olajozva. Egy indus tolvaj volt. Az éjszakát, úgy látszik, zsákmányolásra akarta felhasználni. Azért volt ruhátlan és azért olajozta be magát, hogy ha esetleg rajtakapják, minél könnyebben megszabadulhasson az üldözők kezéből.

Takaróm színe és finomsága nagyon szemébe szökkent. Tüstént oda is jött. S hogy mielőbb elzsákmányolja, két végénél fogta át. De ez lett a veszte. Így megérintette az alvó kígyót. Az pillanat alatt felpattant és a tolvaj arcába harapott. Az sem hagyta magát, késével levágta a kígyó fejét. Mikor azonban megállapította, hogy a kígyó kobrakígyó, megadta magát sorsának. Rémségében összeesett, tudta, hogy csak pillanatok választják el a haláltól.

Az azonnal behívott szomszédaimnak már eszükbe se jutott, hogy rátámadjanak, hiszen látták, hogy a kígyó

mérge teljesen elég volt neki. Annak a kígyónak a mérge, melytől engem Isten olyan csodálatos módon szabadított meg: éppen egy szerencsétlen tolvaj által.

A szerencsétlen tolvaj az emberekkel, akik esetleg elfoghatták volna, számot vetett. Felfegyverezte magát és olajjal kente be a testét. De nem vetett számot a mindenható Istennek a kezével, ki egy mindenre gondoló tolvajt is képes utolérni...

Fordította: Tóth János.

1848 március 15-én

néhány lelkes, bátor ifjú mert cselekedni s művelt olyan dolgokat, amelyeknek alapján emlékezetessé és a szabadság nemzeti ünnepévé lett e nap. Pedig azok az ifjak nem tettek mást, csak azt valósították meg, ami milliók vágya volt: a szabad sajtót, hogy semmi akadály ne lehessen a nemzeti igazságok napfényrejutásának s tovaterjedésének. Az igazságért küzdöttek s az Úr megsegítette szándékukat. Hogy azután szabadságharcunk mégis gyászba borult, az nem a mi szegyenünk, hanem azoké, akik nem állottak idegen hatalmassághoz fordulni ellenünk.

Az Úr oltalmában

Wimmer Gottlieb Ágoston Felsőlövő iskolaépítő papja nemcsak egyházának, de magyar hazájának is önfeláldozó harcosa volt. Emiatt aztán az uralomra jutott osztrák kormány részéről nagy üldöztetésben volt része. Amikor jóakarói tanácsára és segítségével parasztruhában menekülnie kellett, közben épp őt szólították meg az elfogatására küldött katonák. Wimmer bátran, magát Isten oltalmában tudva, állott velük szóba. Kérdésükre, hogy ismeri-e Wimmert, őszintén felelte: „Már hogyan ismerném, ha odavaló vagyok?” — „Otthon van-e most?” kérdezték üldözői tovább. „Az elébb még otthon volt” — hangzott Wimmer ajkáról a színigaz válasz. Az üldözők tovább mentek, Wimmer pedig megkönnyebbülve folytatta útját.

A mi hitünknek cselédi...

Báró Podmaniczky Júlia, Jósika Miklósné báróné.

A férjét megértő, élete minden keserves megpróbáltatásán végigkísérő s számára mindig erős lelkitámaszt adó hitvesnek eszményképe. Pedig a magyar szabadságharc zajlik végig életükön. Férje életéért, nyugalmaért, jövőjéért, lelkibékéjéért, elméjének épségéért kell aggódnia akkor, amikor, mint hűséges honleányt, ezer gond gyötri hazája sorsáért is. És minderre képes, sőt mindezt derűs mosollyal szenvedni végig, mert tudja, hogy csakis ezzel tud hitet, reményt, bizalmat, életkedvet önteni halálra fáradt férje, a legelső igazi magyar regényíró lelkébe.

Élete útját végigjárva, igaznak érezzük Szentmihályiné Szabó Mária, az új Jósika-regény írójának sorait, melyekben így beszélteti Jósikát: „Te vagy a napfény és vigasztaló símogatás! Balzsamot helyezett a kezedbe az Isten, mikor elébem vezetett”. Bámulatotkeltő lelkierőt tanúsít Júlia akkor is, mikor nyolc hosszú esztendőn át, egyre reménytelenebbül vár Jósikára. De méltán csodáljuk őt akkor, mikor a boldog szurdoki otthon pusztulásának hírére hallva, ő enyhíti férje bánatát. Szinte emberfelettinek érezzük bátorságát akkor, mikor végigkíséri urát a szabadságharcnak egyre keservesebb útján. De talán még elszántabbnak látjuk akkor, amikor elválnak az üldözött honfitól, Kossuth egyik legbizalmasabb emberétől, mert fél, hogy közismert hűségével éppen ő válik férje árulójává. Legnagyobbinak talán mégis a száműzetésben látjuk kiváló alakját. Hiszen itt ragyogó elméjével, de, ha kell, két keze munkájával teremt meleg ott-hont bujdosó férjének. Regényfordításainak és brüsszeli csipkeboltjának jövedelméből még juttat is a haza és a szabadság ügyének. De amikor meghitt, szép otthonukból újra tovább kell menniök, mert az életük már itt sincs biztonságban, zúgolódás nélkül teremt új hajlékot csüggedő férje számára Drezdában.

És bár jól tudja, hogy ők a „szabad hazá”-ba már soha el nem juthatnak, egyre vigasztalja, bátorítja az előregedő, reményét mindjobban elvesztő nagy író.

Hűségének legszebb bizonyítékát mégis akkor adja, amikor haldokló férjének tett ígéretét, hogy nem hagyja őt el, még haló porában sem, huszonnyolc esztendő magányos gyászával váltja be. Ez emberöltőnek is elég hosszú idő minden napján ott áll férje sírhantjánál, mindaddig, míg végre ez a sír megnyílik és befogadja őt is, oly forrón szeretett férje mellé.

Az adott szó szentsége tartotta őt ott, keserves, magáramaradott száműzetésében. De az adott szó ereje hozta is vissza mindkettőjüket a kolozsvári házsongárdi temetőbe, amikor a nagy költő leány-unokája hazahozatta hamvaikat.

És Isten különös kegyelme, hogy huszonkét év rabságából felszabadulva, végre igazán „szabad hazában” nyugszanak már!

Dr. Zelenka Margit.

Szeretem az Istent

Verspályázatunkon díjat nyert.

Irta: Vályi Nagy Ervin soproni honv. nev. int. növ.

*Reszkető kezemben gyenge tudás-méccsel,
Nem értett, kicsúfolt, síró szenvedéssel
Keresem az Istent.*

*Megváltó csodában úgy szeretnék himni,
S könnyekben megtisztult, véres szívet vinni
Az Isten elé.*

*Szeretnék lelkemből keresztet faragni;
És egy tisztult percben mindent odaadni
Az Isten lábaihoz.*

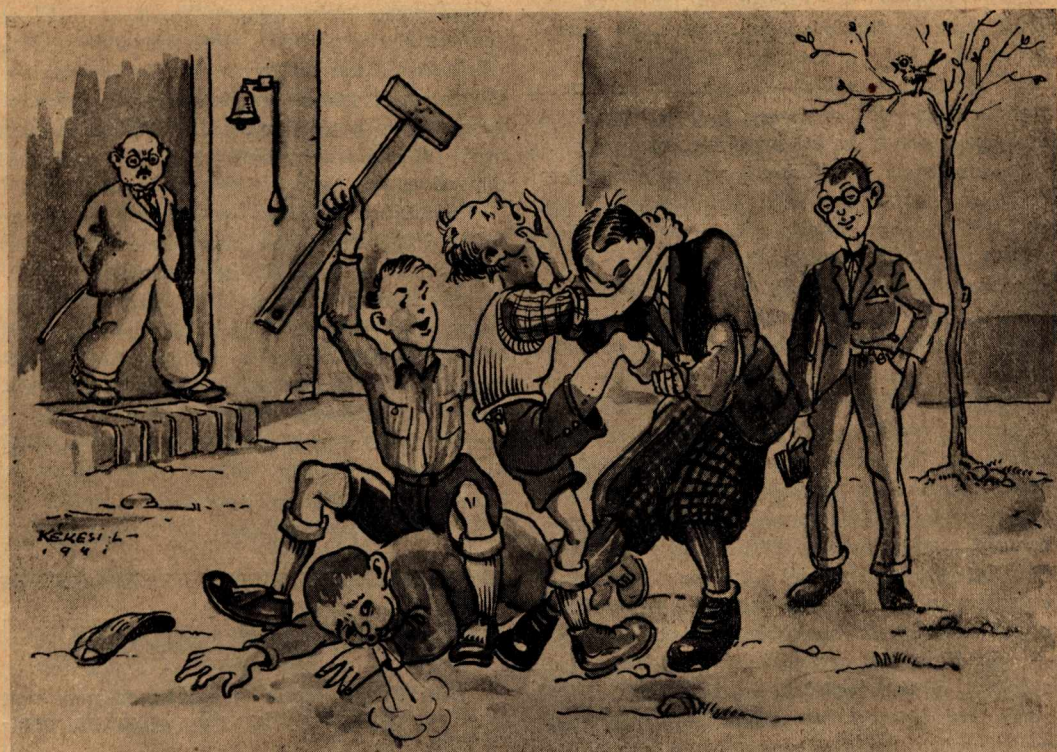
*Fehér arca előtt leborulni félve,
Beleimádkozni halott, bűnös télbe:
Szeretem az Istent.*

Hadijelentések a tanár-diák frontról

— Valahol Magyarországon. —

Tüzérségi tűz után a harcok kiújultak
S a seregek kézzel, lábbal egymásnak indultak.
A totális harcot Móni nem sokáig állta,
Földre hódolt és a győztes ellenség megszállta.
Szövetségese még tovább kitart mindenáron,
Ámde minden támaszpontja elveszett immáron.
Nyurga Peti, mint semleges nézi a küzdelmet,
S ott figyel egy nagyhatalom már a csengő mellett.
Mint nem hadviselő nézi, ki hogyan csatázik,
De a pápaszeme máris haragtól szikrázik.
Én már tudom előre, a jövő mit fog hozni,
Egy-két pillanat múlva már be fog avatkozni.
S a két csapat megeheti, amit maga főzött,
Az osztályfőnök úr lesz, ki jött, látott és győzött.

Közli: Telek.

Mák Pista VIII. o. tanuló előadásai az iskoláról

Édes Öcsém!

A tantárgyak között is vannak olyanok, amelyek nem száraz tudománynak a megtanulását kívánják, hanem a lélek nemesítésére helyezik a fősúlyt. Ilyenek pl. az ének, rajz, egészségtan és torna. De ezenkívül az iskola a tanulók lelkének nemesítése végett ünnepélyeket is szokott rendezni. Rendes ünnepély az, mely tanítási szünettel van egybekötve, szökő ünnepély, melyet délután tartanak s így ha lehet, a tehetségebbek megszőknek róla. A rendes ünnepélynek is nagy hibája, hogy be kell érte menni az iskolába, mert a fizikatanár úr kellő jóakarattal hiányában még nem szerelte fel az iskolai rádióleadóállomást, amely minden diáklakás felé kisugározhatná az ünnepély műsorát.

Tehát, sajnos, be kell menni az iskolába s ott az osztályfőnök úr, miután pontokba szedte az illedelmes és a nap jelentőségéhez méltó viselkedés lényegét, elvezet a tornaterembe vagy díszterembe, s kiadja a parancsot, hogy nemesedjetek. Már most, akiknek jut ülőhely, az jól jár, mert az egész ünnepély alatt van mit csinálnia. A székkal ugyanis — habár szűkebb keretek között is — de állandó mozgást lehet végezni. Aki azonban állni kénytelen, az nehezebb helyzetbe kerül, mert a szomszédja rendszeresen reáhelyezi a saját súlypontját. A mozgás a tehetetlenségi elv szerint tovább adódik a

második szomszédnak s mikor éppen a szónok a sziklaszilárd megállásról beszél, az egész sor vagy tömeg hullámszerűen kezd, mint májusban a búzatábla. Akadhat a tömegben olyan galád egyén is, ki belétek csíp, mikor éppen elmerültek a szavalat élvezetébe. Ilyenkor nem szabad visszacsípni, mert hátha gyenge jellem az illető és felordít. Legjobb az egészet elhalasztani az ünnepély utánra. Különben is, az osztályfőnök úr pápaszemet hord és így sohasem lehet tudni biztosan, hogy hová néz és hová lát.

Ne felejtsetek el, hogy a szereplő még rosszabb helyzetben van, mint ti. Kezdi rosszul érezni magát s nem kérezkedhet haza, mint a latinóráról. Nem is mer hangosan beszélni. Ha meg biztatni kezdték, még jobban megijed. Az a fontos, hogy a költemény címét megértsetek. Holnap majd kikeresethetitek a hetedik osztályosok tankönyvéből a szövegét is, ha olyan kíváncsiak vagytok. Az egyes számok után a megelégedés jele képpen tapsolni illik, de tenyereteket ne az előttetek ülő fejéhez illesszéték, hanem a másik tenyeretekhez. Tíz percnél tovább ne tapsoljatok mégsem, mert az igazgató úr annyi időt engedélyezett csak. A magasabb fokú lelkesedés, a lábbal való dobogás csak az egyetemen szokásos.

Általában sohase felejtsetek el, hogy hodie mihi, cras tibi, azaz mindenkit érhet baleset. Ti is lehettek egyszer szereplők.

Az ünnepély után, mint műsoronkívüli szám, egy estig tartó bajnoki labdarúgó mérkőzés szokott kezdődni a legközelebbi játszóhelyen. Lélekben igen elő vagytok rá készülve. Illetlenség lenne azonban, ha a csapatszervező munka előkészületeit már az ünnepély lefolyása alatt végeznétek el. Utána nyugodtabban megethetitek.

Gyorsírással jegyezte

Rák Bandi

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Réti Ernő. Egyik megfejtésed nem volt elég pontos, azért kevesebb eggyel a pontszámod.

Antalics Ferenc. Levélben kapsz választ.
Schrauf Ernő. Levélben kapsz választ.

A berlini fizikai és technikai intézetben dr. Korte tanár legújabb kísérletei a **láthatatlan üveg** előállítására irányulnak. Az üveg általában csak átlátszó, de a fény visszatükröződésénél jól látható, tehát csak addig láthatatlan, amíg az ember szemidegeire nem kelt hatást. A mostani kísérletek alapján egy csiszolt üveglapra vékony bárium-stearát-kalcium-fluorid réteget gőzöltek és ezzel az üveg felületi visszatükröződését csökkentették. Ezt az új n. láthatatlan üveget egyelőre olyan műszereknél használják, amelyeknél a fényvesztéséget — ami a visszatükröződés által áll elő — ki kell küszöbölni.

Az első plasztikus mozgófényképszínház Moszkvában nyílt meg. Minden látogató számára különleges szemüveget és fejhallgatót készítettek és szereltek az ülésekre. A plasztikus filmszínház 300 személyes és a nagy érdeklődésre való tekintettel napi 10 előadást tart.

Színes távolbalátást közvetít a Columbia-rádió, amely eddig is adott távolbalátó műsoraiban színes képeket, de ezeket előbb színes filmre fényképezték és úgy adták le. Most sikerült olyan rendszert kikísérletezni, amely a film kikapcsolásával, közvetlenül továbbítja színeket a felvett jeleneteket.

A turku-i (Finnország) csillagvizsgálóintézetben sikerült megfigyelni azt az **új üstököst**, amelyet kaliforniai csillagászok fedeztek fel nemrégiben. Turkuban egész sereg fényképfelvételt készítettek az üstökösről. Az égitest ezidőszert a Hattyú csillagképében levő Deneb csillagtól balra 20 foknyira észlelhető.

Az egyik moszkvai izzólámpagyár olyan villanykörtét állított elő, amely **62.000 gyeretyafényerejű** világosságot áraszt. A villanykörtét először február 15-én kapcsolták be.

A petróleum-lég egész fejlődését petróleumban folytatja le. Petéit a petróleumból kiálló kövekre rakja le, hogy a kikelő lárvá

a petróleumot azonnal elérhesse, mert a levegőn néhány óra alatt elpusztul. Táplálkozásra a petróleumot használja fel, de hogy ez a táplálkozás miként történik és a petróleumból milyen vegyi folyamatokkal keletkezik emészthető táplálék, azt nem tudták eddig kideríteni.

Amerikában feltalálták a **fűthető bűvár ruhát**. A bűvár ruhá fűtése elektromos úton történik. Egy külön erre a célra készült ruhába ellenállásokat varratnak és ezekbe lezáráskor áramot kapcsolnak.

Gamburdsov orosz tudós **új villamos szeizmográfot** talált fel, amely főleg nyersolajkutatásoknál és egyéb ásványi kincsek felderítésénél játszik majd nagy szerepet.

A világ legnagyobb hídja a portugál Kelet-Afrikában, a Zambézi folyón épül. Teljes hossza 3600 méter lesz, úgyhogy csak az északamerikai Hell's Gate Bridge múlja felül a maga 4 kilométeres hosszával. Ez utóbbit azonban mégsem lehet a világ leghosszabb hídjának neveznünk, mert egy része szabad földfelszín fölött vezet át.

Niels Bohr, a világhírű dán atómkutató új utakat fedezett fel **a rák gyógyítására**, a radioaktív sugarak segítségével. Olyan sugárzó készületek szerkesztésén dolgozik, amely többmillió voltos feszültséggel működik és segítségével a rák akkor is hathatósan kezelhető, ha rejtett helyeken fordul elő az emberi szervezetben.

Különbéféle gyümölcsnedvekből **vitaminlevest** állítanak elő Londonban. Ezek a vitaminlevesek egy szelet kenyérral fogyasztva két órára biztosítják a jóllakottság érzését.

A népvándorlás korának népei közül aránylag a bolgároknak van a legtöbb régi nyelvmemlékük. Ezek között a legnevezetesebb egy 1799-ben, Nagyszentmiklóson napfényre került aranykincs egyik görög írásos felirata, amely észak-iráni bolgár szövegnek bizonyult.

P. F.

A TEMETŐBEN

Elbeszéléspályázatunkon második díjat nyert.

Irta: **Csukly László**, az alszói gimn. V. oszt. tanulója.

Kinn járok a temetőben. Néha olyan jól esik elbolyongani a sírok között. Mintha mindig egy eltemetett álomért járnék ide ki a halottak csendes birodalmába.

Egy kicsike gyermeksírt szeretek látogatni. Ez a zöldhátú domb olyan, mint egy homokvár.

A fejfán ott van egy egész élettörténet: Veronika, élt hat évet. És jönnek az emlékek.

Te, kicsi Veronika, már nagyon korán lefeküdtél ez alá a zöld domb alá. Alig, hogy eljöttél erre a világra, alig, hogy élni kezdted, már is elaludtál. Pedig de nagyon szerettek téged. Az édesanyád imádott. Én is szerettelek, Veronika.

Nem tudom, hogy ott fenn az égi játszótéren, melyek minden bizonnyal szebbek, mint ahol mi játszottunk együtt, nem tudom, emlékszel-e még rám. Ott jobb pájtásaid vannak, mint én voltam.

Ott fenn az égben biztosan szebb homokvárat építetek, mint mi építettünk és nem is siratod meg úgy őket, mint azt, amelyet itt lent olyan hamar összeomlasztott az idő.

Emlékszel, Veronika?

Ez a mi kicsi gyermekéletünk együtt kezdett csörgedezni. Együtt jártunk iskolába. Együtt kezdtük meg a nagy tanulást, amelynél akkor még nehezebbet el sem tudtunk képzelni. Együtt kezdtük meg az első hitelenséget.

A tanítóbácsi mesélt nekünk a jó Istenről, aki olyan nagyon szeret bennünket és

akitől a mi egész földi életünk függ.

S mi mindezt szépen meghallgattuk. Kicsi gyermekkoponyánkat erősen törtük, hogy elképzeljük, milyen is lehet az a jó Isten.

Összebújtunk a faskamrában és ott sutogtunk. Én nem hittem a jó Istent. Azt mondtam, nem hiszem, mert én még nem láttam olyan nagy embert. Ekkor te könnyes szemmel, nagy titokkal térítettél meg a jó Istenhez. Elmondtd, amit néked az édesanyád mondott el:

Egyszer élt egy ember, aki nagyon rossz volt. Ez az ember nem szerette a jó Istent. Nem akart benne hinni. Akkor a jó Isten megharagudott rá és elvitte le a pokolba, ahol nagyon sokat szenvedett. Így mesélted te ezt nekem, Veronika.

Akkor éreztem a te kis ártatlanságod mellett, hogy én rosszabb vagyok, mint te. Mégsem hittem, hogy van Isten, már csak azért sem, mert nem akartam előtted megálázkodni.

Te pedig ott sirtál mellettem és egyre hajtogattad, hogy megver az Isten.

Akkor megharagudtunk egymásra, Veronika. Illetve csak én haragudtam meg, mert te nem haragudtál. Szerettél engem, mert a te jó Istened, akit minden bizonnyal ott fenn az égben még jobban szeretsz, mint itt lenn a földön, azt súgta neked, hogy még a gonoszokat is szeretni kell.

Éltünk haragosan egymás mellett. Kicsi dobogó, gyermeki szívünk egymásfelé hajolt. Szerettük egymást és mégis haragudtunk.

Emlékszel, Veronika, milyen rossz is volt úgy haragudni?

Azután egyszerűen eljött érted a halál. A jó Istennek kellett egy szelíd szívű kis angyal, és elküldött érted.

Ágynak estél. Akkor ott, a fehér beteg-ágyadnál egymásra talált újra a szívünk. Én ott álltam az ágyadnál és együtt imádkoztam veled, hogy meggyógyulj.

Nem gyógyultál meg, Veronika. Csendes angyalszárnyon ment a lelked az Úr elé. Szóval, nem tudtál nekem soha megbocsátani.

Igen, kicsi Veronika, te most szeretettel megbocsátasz nekem és vidáman mosolyogsz le a jó Isten mellől. Néked volt igazad, Veronika.

Van Isten. Nagyon jó lehet, hogy olyan nagyon tudja szeretni még a hitetleneket is.

Azóta nyolcesztendő telt el. Kicsi Veronika, zöldhátú sírodra nyolc lombhullató ősz sárgult levele hullott.

Ha élnél, már nagy leány lennél. Együtt építenénk gondolatban a homokvárakat.

Te már felépítetted kis homokváradat. Nem lett fényes vár, csak egy kis zöldhátú halom, de te nagyon szépen megfészsz alatta.

Fenn, az égi mezőkön pedig élsz, s nélkülüm szeded a jó Istennek a vadvirágokat.

Én pedig itt élek a földön. Építem én is az én homokváramat. A jó Istenrel építem, és mégis olyan sokszor összeomlik egy-egy álomváram. Összeomlik az emberek szeretetlenségén. Amikor ilyen gyermekcsapás ér, olyankor kétszeresen fájlallak téged, kicsi Veronika.

Ilyenkor itt, kicsi sírodnál szeretném megfogni a kezéd és megmondani: igazad volt, Veronika.

Van Isten. Ha nem lenne, nem tudnám elviselni azt a sok gyermekcsapást, ami engem ér.

Szeretném az égbe kiáltani, hogy van Isten, nagyon jó az Isten, Veronika.

Diáktörténetek

Luther útja.

Luther Mártonról van szó a hittanórán. — Mondd meg nekem, melyik volt Luther legnevezetesebb útja? — hallatszik a tanár úr kérdése. A diák először körülnéz — sűgás nem jön —, majd gondolkozik, de nem tud rájönni. — Hová ment Luther 1510-ben? — kérdezi most a tanár úr. Megint semmi válasz. — Hát hová vezet minden út? — teszi fel újra a segítő kérdést. Erre már boldogan szólal meg a fiú: A templomba.

Feljegyezte: *Kelemen Tamás*,
a bpestiev. gimn. tanulója.

A tóga.

Latin régiségtanból tanultuk, hogy a császárok idejében a római polgárok elhagyták a tógaviselés ősi szokását. A császárok, hogy ezt megakadályozzák, elrendelték, hogy kihallgatásra, nyilvános ünnepre, cirkuszbába, színházba tógában kell menni,

— Hová kellett tógában menni, Jóska? — kérdi a tanár úr.

— Moziba — hangzik a felelet.

A Segítőegyesületben.

Az egyesület felhívására összeírják, hogy kinek mennyi és milyen könyve hiányzik még. Matyi is jelentkezik: Tanár úr kérem, nekem még kettő hiányzik: a mértan és a geometria.

Gyűjtötte: *Kliment Z. Miklós*,
a besabai ev. gimn. VII. oszt. tanulója.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Gedőváry Lilike. Gratulálok a fénykép-pályázaton elért sikeredhez. A küldött képen is látszik, hogy ügyes fényképező vagy. A *Burit* én nem közölhetem, de remélem, hogy küldesz majd olyan felvételt is, amelyik az Ifjú Évek olvasóit is érdeklik.

Zábrák Eszter. Most egyelőre nem tudom közölni a kis leírást, mert először a pályadíjat nyert munkák jönnek sorra. Ha ezek után akadna majd hely, leközném, de nem merek biztos ígéretet tenni.

Csukly László. Kedves leveledet örömmel olvastam. Maradj továbbra is jó barátja az Ifjú Éveknek. Az osztályt helyesbítettem és a most közölt írásod alatt már ötödikesnek jeleztelek.

Kakasdi röstelte, megalkuvásnak tekintette mostani viselkedését és magyarázkodott:

— Nem Tormássy miatt tanulok, hanem édesapám megígérte, hogy egy flóberpuskát kapok, ha nem bukom el az év végén.

Bikácsy csak mosolygott. Nem hitte el neki, ő örült, hogy odajár Tormássy. A nagy diák sokszor szóbaállt vele is. Néha megnézte a házi feladatát és megdicsérte. Ez jól esett neki.

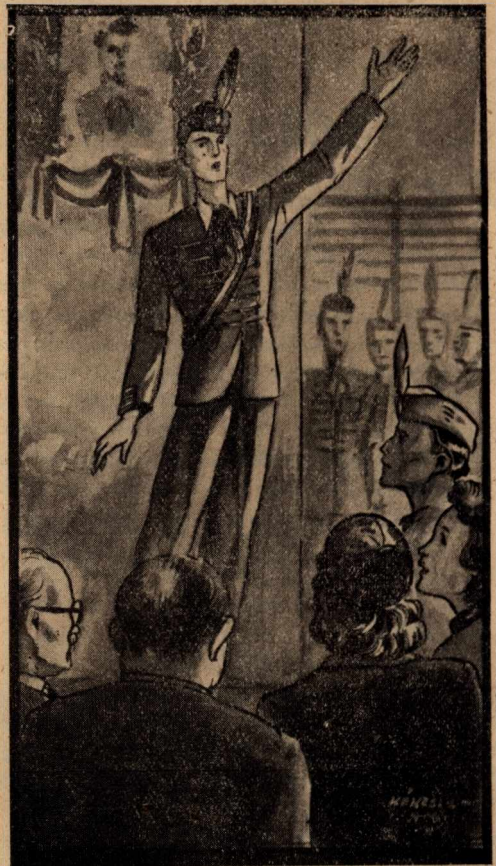
14. Március 15.

A nagy nemzeti ünnepen nem volt tanítás az iskolában. A diákság örült és lelkesedett, még a kisebb diákok is, akik talán nem is értették meg az ünnep jelentőségét, inkább csak a hangulatát érezték és a nagyok lelkesedését vették át.

Délelőtt ünnepély volt a gimnáziumban. A tornateremben folyt le az ünnepség, mert ez volt az iskola legalkalmasabb helyisége. Még ez is szűknek bizonyult, mert nemcsak a diákok voltak ott teljes számmal, hanem a város polgárságából is több százan jöttek el.

Igazán szép ünnep volt. Bikácsy csak úgy lobogott. A tornatermet feldi-

szítették a nagyobb fiúk. A falakon fenyőgallyakból készített füzérek voltak, az emelvény mögött pedig nemzeti színű zászlók. Ott lógott Petőfinek fel-

Azután Tormássy szavalt.

virágozott képe is. Most tudta meg Bikácsy, hogy iskolájuk kétszeresen ünnepli Petőfit, nemcsak mint a szabadságharc hőst, hanem mint a gimnázium volt diákját is. Az különösen büszkévé tette, hogy a híres költő ugyanannak az iskolának volt a diákja, amelyikbe most ő jár.

Férfiak, nők ünnepi ruhába öltöztek. Murgák is ott voltak, az egész család. A diákok nemzeti színű szalagot tűztek ki és azon versenyeztek, hogy kinek van nagyobb és szebb kokárdája. Gyuri meg Ferkó is vett Strasser bácsinál nemzeti színű szalagot. Judit csinált belőle kokárdát és ő adott gombostűt is, amivel kitűzhették.

Az ünnep műsora is szép és lelkesítő volt. Először a Himnuszt énekelték. Aztán Tormássy szavalt. Olyan tapsot kapott, mint tanévnyitáskor az igazgató úr. A nagyobb fiúk még dobogtak is, és a nevét kiáltozták. Bikácsy is erősen tapsolt, de ahogy észrevette, Murga Judit sem kímélte a tenyerét. Az ünnepi beszédet egy tanár mondotta. Ferkók osztályfőnöke. Ferkó akár délig is elhallgatta volna, olyan lelkesítően beszélt. Úgy érezte, ha most volna a szabadságharc, ő is elmenne katonának. A végén a Kossuth-nótát énekelték.

15. Vásárfia.

— Na, fiúk, holnap nagy nap lesz — mondta Murga bácsi egyik este.

— Miért? — kérdezte egyszerre a két diák.

— Vásár lesz.

— Hurrá, oda kimegyünk! — lelkesedett Gyuri.

Bikácsy még nem volt vásárban, de úgy gondolta, hogy nem lehet rossz dolog, ha Kakasdi ennyire lelkesedik érte.

— A zsebpénzzel hogy állunk? — faggatta őket tovább Murga bácsi. — Telik-e vásárfiára?

A két fiú lázas izgalommal kutatta végig összes zsebeit és szedte össze aprópénzét. Mert csak aprópénzük volt, papírbankó nem jutott diákkezükhöz. Ferkó meg volt elégedve a számadás eredményével, több mint két pengője volt, azzal lehet már valamit kezdeni.

Az este nagy tervezgetések között telt el a diákszobában. Gyuri mesélte, hogy milyen is egy vásár, Ferkó meg próbálta elképzelni. Így gyorsan telt el az idő.

Reggel korán keltek. Hat óraker már talpon voltak és kiálltak a kapuba, úgy nézték a népvándorlást. Mert igazán olyan volt az, mint a népvándorlás. Ők éppen abban az utcában laktak, amelyik a vásártér felé vezetett, arra mentek hát a vásárosok. Nekik csak ki kellett állni a kapuba és láthatták a tarka felvonulást.

Órák hosszat özönlött a nép szakadatlan sorban. Rá sem lehetett ismerni a város képére. Ezer meg ezer ember. Messze vidékről jöttek. Voltak ott még svábok és rácok is. Tarka, sokszoknyás magyar menyecskék után sötétruhás, kékkötényes sváb asszonyok jöttek. Ezek a fejükön hozták megrakott kosaraikat. Volt abban csirke, túró, tejföl, hagyma és más efféle.

— Hogy nem esik le a fejükről? — csodálkozott Ferkó.

— Ugy-e, te nem tudnál így menni — nevetett Gyuri.

— Én nem. Az első lépésnél leborítanám az egészemet.

Az úttesten megrakott kocsik mentek. Száz meg száz kocsi egymás után. Lovakat is vezettek. A kupeczek hat-

nyolc lovat kötöttek egymás mellé. Ezek hangosan nyerítve és ágaskodva táncoltak. Teheneket is hajtottak. Egyik szekéren kis borjúk bőgtek az anyjuk után, másikon meg kövér hízók heverték lustán rőfögve.

— Ezek svábok — mutatott az egyik kocsira Kakasdi.

— Honnan tudod? — kérdezte Ferkó.

— Nézd meg a lovukat!

Lusta járású, nagy muraközi lovak voltak befogva. Bikácsy figyelni kezdte a lovakat. Igaza volt Gyurinak. Azokon a kocsikon, amelyeket könnyű, táncoló lovak húztak, hetyke bajszú, csizmás magyar emberek ültek. A sváboknak ilyen nehéz lovaik voltak. Ezek az emberek nadrágjukat fehér gyapjúharisnyába tűrték és papucsot viseltek.

— Nézd, cigányok...

Két furcsa kocsi rítt ki a szekérsorból. Rongysátor volt följük húzva és rossz gebék eléjük fogva. Az egyiket tarka ló húzta. Ilyet se látott még Ferkó. A másik kocsi elé két ló volt befogva, de ezek nem voltak egyformák. Az egyik nagycsontú, magas állat volt, a másik alig nagyobb egy szárnál. Úgy mentek egymás mellett, mint Dávid meg Góliát. A kocsi belsejéből, a sátor alól érdekes cigányfejek néztek ki. Villogó szemű férfiak mellett szurtos, maszatos gyerekek kuporogtak.

— Nézd, az az asszony pipázik — mutatott megrökönyödve egy öreg cigányasszonyra Bikácsy.

— Igen, a cigányoknál az asszonyok is pipáznak — magyarázta Gyuri. — Édesapám mesélte, hogy már a kis pólyásbabák szájába is pipát dugnak, ha sírnak és nem akarnak elaludni.

— Nahát... — csóválta a fejét Ferkó.

Nyolc óráig nézték a színes népvándorlást, akkor fájó szívvel iskolába mentek. Aznap nem ízlett az iskola. Nagy örömeikre csak 12-ig volt tanítás, akkor elengedték őket. Ők rohantak ki a vásártérre. Ez nem is volt olyan egyszerű. Óriási embertömeg hullámozott az utcán. Sokan mentek kifelé, mások jöttek már haza. Az utcán por terjengett, az útmenti fák levelei szürkék voltak a rárakodott portól.

Már itt elkezdődött a vásári zaj. Gyerekek sípokat fújtak, meg trombitákat. Állatokat hajtó emberek nagyokat pattintottak ostorukkal. Egy részeg ember dülöngélve jött az út szélén és tele torokkal énekelt.

Bikácsy úgy érezte magát, mintha egy idegen országba tévedt volna. Hol van a régi rend és nyugalom, amit máskor a város utcáin látott? Ez az új szokatlan helyzet izgalommal töltötte el és meggyorsította lépteit.

A vásártér katlanszerű terep volt. A széléről, az egészet át lehetett tekinteni. A fiúk is megálltak egy percre. A vásártér fele olyan volt, mint egy sátorváros, hatalmas, nyüzsgő embertömeggel. A másik felén állatok százai álltak: lovak, tehenek, disznók és birkák.

Így élhettek Atilla hunjai, mikor tanácskozásra gyűltek össze egy háború előtt — villant át Ferkó agyán egy pillanatra a kép láttán.

Nem értek rá sokat gondolkozni, elindultak a sátrak közé. Eleinte nem is látott jól, csak valami homályos kaosz gomolygott körülötte. Lökdösték, lármáztak a fülébe, szóltak hozzá... Hangfoszlányok, mondatrövedékek maradtak meg benne.

(Folytatjuk.)

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenként 2 pont.)

Muraköri Orbán Tamás

**KÖZ
MU**

Sohamir? Vajda Gizi

C **Ai**
o, o, o, o, o, o,
o, o, o, o, o, o,
o, o, o, o, o, o.

Kapalabé Borbély Károly

**végtag
b**

Araszlán Unger László

nagy nép **lán**

KOCKAREJTVÉNY.

(5 pont.)

Macher Frigyes.

1. Költő.
2. Hipotézis.
3. Katonai rang.
4. Áramfejlesztő.
5. Áramforrás.
6. Város.
7. Gyógyszer.
8. Vad.
9. Névelő.

¹ A	² A	³ A	⁴ A	⁵ B	⁶ D	⁷ D	⁸ D	⁹ E
² E	E	E	E	E	E	E	E	E
³ E	F	I	I	J	L	L		
⁴ M	N	N	N	Ó	Ó			
⁵ O	P	P	P	R				
⁶ R	S	S	T					
⁷ T	V	Z						
⁸ Z	Z							
⁹ Y								

Pontversenyünk állása:

Albrecht Győző 167, Algóver Mihály 165, Antalics Andor 16, Babják Sándor 33, Barta István 27, Bányai László 140, Becskő Zsuzsanna 22, Békei Imre 47, Bokor András 36, Borbély Károly 166, Czinkotszky István 138, Csermely Egon 157, Egy Kornélia 105, Farkas János 124, Fedor Éva 83, Frankó Tibor 13, Gálík József 140, Gedőváry Lilike 102, Géhring János 18, Hankó Pál 140, Harsányi László 56, Hegyi István 138, Herrstein Gyula 167, Hibbey Csaba 167, Horváth László 62, Hrabovszky Mihály 168, Jankó Miklós 166, Jekisa Ervin 76, Kahl Henrik 18, Karácsony Gyula 47, Kelemen Tamás 168, Kilczér Gyula 168, Kliment Z. Miklós 27, Kossuth Tivadar 168, Kovách Győző 19, Kovács András 27, Kovásznai Vajna Kálmán 82, Kucsmann Árpád 168, Labossa Lajos 50, Laub János 112, Ledzéniy András 163, Macher Frigyes 150, Manninger Ernő 109, Marton György 46, Máczay Lajos 168, Miklós János 4, Mórítz Péter 92, Odorfer Magda 168, Orbán Tamás 56, Papp László 83, Pass Irén 52, Pataki Lenke 27, Pol-

gár Sándor 66, Pummer Iván 22, Radó Denise 2, Réthy Béla 140, Réti Ernő 166, Sándor Judit 168, Schmidt Gusztáv 74, Schrauf Ernő 164, Steiner Gábor 168, Steiner Henrik 45, Szabó József 128, Szabó Zoltán 107, Szalay Endre 58, Szatmáry Antal 20, Szeberényi Tamás 22, Szemmelroth János 74, Tamási Zoltán 119, Tardy Edit 29, Terray László 165, Tomcsányi Gábor 83, Tomola György 27, Träger Herbert 168, Túróczy Erzsébet 167, Ulbrich Sándor 35, Unger László 133, Vajda Gizella 135, Valent Béla 168, Varga György 33, Varga K. György 168, Wagner Ibolya 84, Wagner János 27, Weinbrenner Rudolf 27, Weiszer Edit 112, Zeleányászky András 168, Zsitvay László 141.

Januári számunk rejtvényeinek megfejtéséért könyvjutalmat nyert:

Szabó József, Dombóvár, Adóhivatal.

Tamási Zoltán, Debrecen, Csillag-u. 47.

Februári számunk rejtvényeinek megfejtéséért könyvjutalmat nyert:

Csermely Egon, Bpest, Ev. gimnázium.

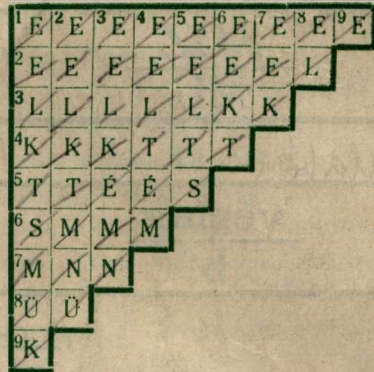
Zsitvay László, Rákoshegy, Patay-u. 3.

KOCKAREJTVÉNY.

(5 pont.)

Hrabovszky Mihály.

1. Futás az ellenség elől.
2. Alkotórészeket.
3. Vissza: férfinév.
4. Liált visz azre.
5. Világtáj.
6. S-sel nem hall.
7. Jégen vájják ék. h.
8. Vissza: téged latinul.
9. Mássalhangzó.

Az IFJÚ ÉVEK februári számának rejtvénymegfejtései:

Keresztrejtvény:

TUKA OMÁR
 KARBID ELEGIA
 HIRI ■ RAKNI ■ AVRA
 ATTAK ■ DOGMA ■ IAD
 NA ■ SOROZ ■ PESETA
 NIS ■ FIGÁRÓ ■ IRÓK
 IBIS ■ KÓKUSZ ■ ABA
 BEHIVÓ ■ NSZEG ■ OL
 ALE ■ ELNÉZ ■ FRAGE
 LIDO ■ TAPIR ■ OLÁH
 AENEAS NEKTÁR
 REIS FAEM

Betűrejtvények:

Arab
 Kalács
 Marcipán
 Körzö

Kockarejtvény:

BATIKOLÁS
 ARATÁSIG
 TAPASZA
 ITALAI
 KÁSAS
 OSZI
 LIA
 ÁG
 S

KI TUDJA MEGTENNI? megfejtése:

1, 2, 3 réz
 4, 5, 6 vas
 kétfilléres. A pénzek húzását
 a sorok rendje mutatja.

1	2	3	4	5	6
3	4	5	6	1	2
3	4	5	2	6	1
5	3	4	2	6	1

BUDAPEST, 1941. MÁRCIUS.

XIX. ÉVFOLYAM 7. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algöver Andor**.

Laptulajdonos: az **Országos Evangélikus Tanáregyesület**.

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső**. Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Remport Elek**.

Szerkesztő bizottság **Arató István**, Kőszeg. **Dr. Blázy László**, Budapest. **Dr. Czinkótszky Jenő**, Békéscsaba, **Dr. H. Gaudy László**, Budapest, **Dr. Keken András**, Hódmezővásárhely, **Kirner Gusztáv**, Békéscsaba, **Máczy Lajos**, Nyíregyháza, **Dr. Ruhmann Jenő**, Sopron, **Dr. Zelenka Margit**, Budapest, **vitéz Zerinváry János**, Bonyhád.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Budapest, VII., Damjanich-u. 28/b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László**, Budapest, XI., Váli-út 4, II. 2.

Postatakarékpénztári csekkszám: 26.111.

A lap havonként jelenik meg.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 40 fillér.

Garab József könyvnyomdája. Cegléd.